

Socialstyrelsen tar ett steg tillbaka

Möjligt vikariera som läkare redan efter nio terminers studier

Nio terminers fullgjorda studier på läkarlinjen räcker nu för att kunna få dispens att vikariera som läkare på sjukhus. Det har Socialstyrelsen beslutat och tar därmed ett steg tillbaka från det tidigare kravet på tio terminer.

En bidragande orsak till förändringen är bristen på läkare.

På Socialstyrelsen understryker avdelningsdirektör Margaretha Timelin att möjligheten till dispens inte gäller inom primärvården.

Orsaken är att det där förekommer mycket ensamarbete, vilket medför svårigheter att uppfylla ett av vikariatskraven, det på kontinuerlig handledning. Inom slutenvården räknar man dock med att det kravet kan uppfyllas.

Det är arbetsgivaren som hos Socialstyrelsen ska begära att på dispens få

fylla ett vikariat med en medicinstuderande. Ansökan ska göras minst två veckor innan vikariatet börjar och innehålla dokumentation över studentens meriter.

Men en medicinstuderande kan bara komma ifråga om sjukhuset inte lyckats tillsätta tjänsten med en behörig läkare. Arbetsgivaren måste redovisa vad han gjort för att hitta en sådan.

Förändringen till nio terminer gäller tills vidare.

»Jättebra och viktig ändring»

Utöver att ha klarat alla kurser till och med den nionde terminen måste studenten också ha en godkänd tentamen i det ämne hon eller han ska vikariera. Båda sakerna ska vara avklarade innan vikariatet börjar.

När studenten kommer till arbetet är arbetsgivaren skyldig att se till att hon eller han får en bra introduktion, och dessutom kontinuerlig handledning.

Jonas Andersson ordförande i Medicine studerandes förbund gläds över Socialstyrelsens beslut:

– Vi har drivit på i den här riktningen. Det är jättebra och viktigt att ändringen kommer.

Han trycker särskilt på vikten av att de som går nionde terminen på våren får chans att prova på yrket ordentligt före examen. Nu öppnas ju möjligheten för dem att få sommarvikariat, något som tidigare varit uteslutet.

Han anser också att beslutet är bra för Sverige med den begynnande läkarbristen.

Han menar att en del som annars skulle ha åkt utomlands och vikarierat, i t ex Danmark är kraven för vikariat lägre än hos oss, nu säkert kommer att stanna i Sverige. Han tror att detta skulle kunna minska risken för att de ska lämna Sverige när de har blivit färdiga läkare.

Tom Ahlgren

Dålig arbetsmiljö kostar varje år EU-staterna omkring 2 000 miljarder

Siffran för Sverige är 60 miljarder kronor per år

Samhällets kostnader för skador och sjukdomar som kan relateras till arbetslivet är mellan 1 660 och 2 410 miljarder kronor för EU:s medlemsstater. I Sverige är kostnaderna 60 miljarder om året.

Det visar en ny rapport som Europeiska arbetsmiljöbyrån i Bilbao har tagit fram. Rapporten heter »Arbetskyddets ekonomiska effekter i Europeiska unionens medlemsstater».

Padraig Flynn som är kommissionsledamot för sysselsättning och socialpolitik säger i en kommentar:

– Jag är övertygad om att argumenten för bättre hälso- och säkerhetsnormer på arbetsplatsen kommer att stärkas om beslutsfattare är bättre informerade om vad bristande normer egentligen kostar och hur dessa kostnader kan minskas.

Den största betydelsen när man ska fatta beslut om förbyggande åtgärder har överväganden av moralisk, social och mänsklig natur. Det gäller både på nationell nivå och på företagsnivå. Bedömningar av ekonomiska effekter har ökat i betydelse men har inget avgörande inflytande.

»Personliga lidandet kan inte uppskattas»

I rapporten redovisas kostnaderna för ohälsan i arbetet som procent av bruttonationalprodukten. Inom EU finns olika beräkningsmetoder, men kostnaderna uppskattas till mellan 2,6 och 3,8 procent av bruttonationalprodukten, vilket motsvarar mellan 1 660 och 2 410 miljarder kronor.

Det svenska underlaget till rapporten har samordnats av Arbetskyddsstyrelsens överdirektör Bertil Rемаeus, som säger:

– Det handlar om mycket stora sum-

mor. Arbetskyddsstyrelsen har tidigare beräknat kostnaderna för ohälsan i arbetslivet i Sverige till cirka 60 miljarder kronor per år, vilket stämmer väl med rapportens slutsatser.

– Vad som inte går att uppskatta ekonomiskt är det personliga lidande som varje arbetsolycka, arbetssjukdom och dödsfall leder till.

– Vare sig EU eller Sverige har råd att inte ha ett mycket aktivt arbetsmiljöarbete för att minska det lidande och de kostnader arbetsskadorna leder till.

Ekonomiska sanktioner

EU-rapporten visar att nästan alla medlemsstater använder finansiella incitament för att stödja företag att vidta förbättringar, ekonomiska sanktioner för att säkerställa efterlevnad, incitament inom ramen för socialförsäkringssystemet samt, i vissa av medlemsstaterna, val av entreprenör på grundval av arbetsmiljökriterier. •